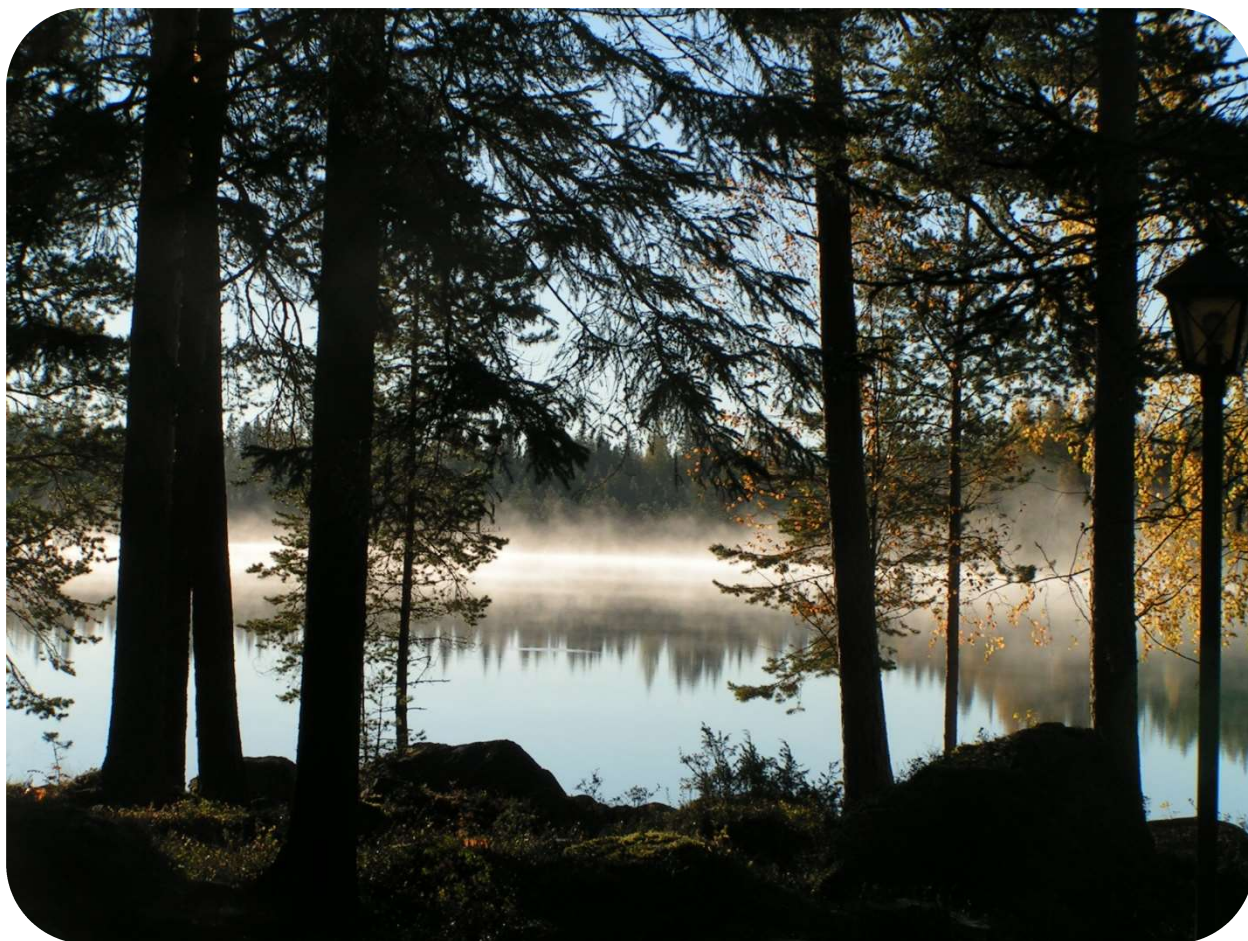

Arviointikertomus 2024

Sievin tarkastuslautakunta

19.5.2025

1. Johdanto ja tarkastuslautakunnan terveiset

Tarkastuslautakunnan keskeisin tehtävä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista. Vuoden 2024 arviointikertomusta laadittaessa lautakunta on kokoontunut 10 kertaa.

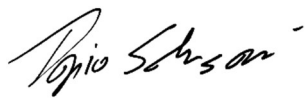
Talouden tasapainotuksen ja muun talouteen liittyvän tarkkailun lautakunta on jättänyt pääosin tilintarkastusyhtiön toimeksi. Tässä kertomuksessa keskitytään pääasiassa toiminnan tavoitteiden ja strategian toteutumiseen.

Sekä luottamushenkilöiltä että kuntalaisilta saadun palautteen perusteella erilaisten aloitteiden käsittelyn läpinäkyvyys ja etenemisen seuranta on ollut haasteellista. Samaa asiaa käydään tässä kertomuksessa myöhemminkin läpi, mutta tarkastuslautakunta kehottaa tulevaa valtuustoa harkitsemaan vakaasti aloitteiden säännöllisen seurannan käyttöönottoa.

Aikaisempien vuosien tapaan arviointikertomus etenee karkeasti hallintokunnittain. Lautakunta on työskentelyssään kiinnittänyt huomiota lautakunnan jäsenten mahdollisiin esteellisyyksiin ja muihin luottamustehtäviin.

Kulunut vaalikausi on nyt päätöksessä ja istuva tarkastuslautakunta luovuttaa vastuun seuraaville lautakunnan jäsenille. Kokouksissa on keskusteltu asioista avoimesti ja haasteellisetkin tilanteet on saatu purettua hyvässä yhteishengessä. Sekä lautakunnan sisäinen että sidosryhmien välinen yhteistyö on ollut rakentavaa ja asiallista. Väistyvä tarkastuslautakunta haluaa toivottaa kunnan työntekijöille, luottamushenkilöille ja muille sidosryhmille aurinkoista kesää ja menestyksekkäitä tulevia vuosia!

Sieivissä 19.5.2025

Tapio Salonsaari

Mikko Kankaanpää

Tuomas Ahokangas

Kirsi Nurkkala

Anne Sormunen

2. Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuslain, kotihoidon ja yksityisenhoidon tuesta annettujen lakien, perusopetuslain, nuorisolain ja oppilas- ja opiskeluhuoltolain sekä niihin liittyvän muun lainsäädännön nojalla järjestettävistä palveluista.

Tarkastuslautakunta haluaa edelleen kiinnittää huomiota opetuksen laadun mittaamiseen. Sama asia on toistunut istuvan lautakunnan kertomuksissa vuosi toisensa jälkeen, mutta minkäänlaista näyttöä perusopetuksen laatujärjestelmän suunnittelusta taikka käyttöönotosta ei ole lautakunnan tietoon tullut. Lautakunta on keskustellut asiasta sekä sivistystoimenjohtajan että Jussinpekan koulun henkilökunnan kanssa. Viime vuosina Sievissä kouluverkkoon liittyvissä keskusteluissa on vahvasti painotettu opetuksen laatua, mutta jos tälle laadulle ei ole minkäänlaisia mittareita niin toteutumaa tai kehitystä on hankala seurata ja kunnanvaltuustonkin toivoma painotus jää puutteelliseksi.

Lisäksi peruskoulun puolella on ollut vakavia puutteita mm. oppilaiden perusterveydenhuollon ja mielenterveyspalveluiden saatavuudessa. Siitä huolimatta, että vastuu palveluiden järjestämisestä kuuluu hyvinvointialueelle, oppilaiden hyvinvointi kuuluu oleellisesti myös sivistystoimelle. Sivistystoimi on tehnyt kantelun hyvinvointialueen toiminnasta, mikä on askel oikeaan suuntaan, mutta tilanne on jatkunut jo pitkään, joten lautakunta kysyy, onko sivistystoimi tehnyt kaiken mahdollisen tilanteen korjaamiseksi?

Toinen toistuva aihe lautakunnan kertomuksessa on ollut lukion profilointi ja sen markkinointi. Lautakunnan tietojen mukaan tilanne tämän osalta on pitkälle sama kuin laatujärjestelmän kanssa eli hyvin vähän näyttöä tehdystä työstä on esitetty. Huolimatta siitä, että asia on nostettu esille useita kertoja mm. kunnanvaltuuston toimesta, edistymistä ei ole tapahtunut.

Nuorisopalveluiden edustajien toimesta lautakunta on kuullut, että erilaisten päihteiden käyttö on Sievissä yleistynyt. Etenkin nikotiinituotteet, kuten nuuska ja sähkötupakat, ovat yleisesti käytössä yläasteellakin ja pahimmillaan häiritsevät jopa opetusta. Ilmiö ei ole varmasti pelkästään Sieviä koskeva, mutta lautakunta haluaa silti nostaa asian esille ja painottaa että ongelman ratkaisu ei löydy yksittäisestä lautakunnasta vaan vaatii laajaa yhteistyötä mm. kodin, terveydenhuollon ja muiden viranomaisten välillä.

Lautakunta haluaa kiittää sivistystoimea laajasta yhteistyöstä eri hallintoalojen, kuten hyvinvointitoimen, kanssa. Lisäksi lautakunta katsoo, että sivistystoimi on kiitettävästi hyödyntänyt erilaisia hankkeita omassa toiminnassaan. Panostus peruskoululaisten uimaopetukseen on myös positiivinen kehitys aikaisempaan toimintaan.

Lisäksi lautakunta haluaa kiinnittää huomiota onnistuneeseen sisäilman seurantaan ja ratkaisukeskeiseen lähestymistapaan havaittujen ongelmien osalta.

Varhaiskasvatuksen osalta tarkastuslautakunta nostaa esille päivähoitopalvelun edullisuuden. Ongelmat pätevän henkilöstön riittävydessä on saatu korjattua ja henkilöstön kehittymistä tuetaan edelleen. Lisäksi varhaiskasvatuksessa on otettu käyttöön laatujärjestelmä Valssi, jota lautakunta pitää erinomaisena kehitysaskelena.

3. Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja siihen sisältyvä eriarvoisuuden vähentäminen, osallisuuden vahvistaminen ja terveyserojen kaventaminen. Lisäksi Sievin hyvinvointilautakunnan tehtäviin kuuluu mm. kulttuuri- ja kirjastotoimi sekä työllisyyspalvelut.

Tarkastuslautakunta on huolissaan nuoriso- ja kulttuuripalveluiden henkilöresurssin riittävydestä. Kulttuurituottajan työaika on tällä hetkellä vain 50%, minkä riittävyys toimialan laajuuteen nähden on kyseenalaista, olisiko työaikaresurssi syytä nostaa 100%? Lisäksi sekä kulttuuri- että nuorisotyössä ns. särkymävara henkilöstön suhteen on täysin olematon ja lyhytkin sairausloma saattaa vaikuttaa suuresti kuntalaisten saamiin palveluihin. Lautakunta haluaa kiinnittää huomiota myös rajallisten työtuntien parhaaseen mahdolliseen hyödyntämiseen. Jos työaika kuluu raportointiin ja tilastointiin niin varsinainen ”tuottava työ” kärsii. Tarkastuslautakunta nostaa esiin myös hyvinvointitoimen hankkeiden lukumäärän ja vaikuttavuuden resurssien lisäämiseksi. Liikuntatoimessa hankkeita on hyödynnetty hyvin, mutta muussa toiminnassa mahdollisuuksia olisi huomattavasti enemmän. Lautakunta kysyykin olisiko syytä harkita erillisen hankekoordinaattorin toimen perustamista, jotta hyvin konkreettisesti kuntalaisten arkeen vaikuttavia toimintoja voidaan lisätä kustannustehokkaasti.

Lautakunta haluaa kiinnittää huomiota kulttuurityön näkyvyyden kasvuun, laajakirjoiisiin nuorisopalveluihin ja Muttimarkkinoiden profiilin kohotukseen, jotka ovat kaikki sujuneet kiitettävästi. Toimijatapaamiset ja uusi kunnan ja yhdistysten yhteistyöasiakirja on selkeyttänyt kunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden toimintaa. Lisäksi sekä vanhus- ja vammaisneuvosto että kyläneuvosto ovat toimineet aktiivisesti.

4. Tekninen lautakunta + ympäristötoimi

Tekninen lautakunta vastaa kunnan toimesta tapahtuvasta rakennuttamisesta, rakentamisesta sekä kiinteistöjen hallinnoinnista ja kunnossapidosta. Lisäksi lautakunta vastaa elinympäristön kehittämisestä, kaavoituksen toteuttamisesta, vesihuollosta, liikenneväylistä, viheralueista, virkistysalueista ja ulkoilualueista.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota aloitteiden pitkiin käsittelyaikoihin lautakunnassa. Esim. koulukiinteistöjä koskevia valtuustoaloitteita vuodelta 2022 on edelleen käsittelemättä. Aloitteet (valtuusto-, kuntalais-, ym. aloitteet) tulisi käsitellä kohtuullisessa ajassa ja niiden etenemisestä olisi hyvä tiedottaa avoimesti.

Sievin keskustan alueen kaavoitushankkeita on suunniteltu jo pitkään mm. Jussinmäen alueella, mutta kaavoituksia keskustan alueella on toteutunut hyvin vähän.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota omakoti- ja muun asuntokaavoituksen vaikutuksiin kunnan vetovoiman ja asukashankinnan osalta.

Ympäristötoimen osalta tarkastuslautakunta nostaa esille mahdolliset puutteet ja epäselvyydet varautumisessa öljyntorjuntaan, teollisen mittakaavan onnettomuuksiin ja pohjaveden suojeluun. Yhteistyö ja vastuualueiden selkeyttäminen mm. hyvinvointialueen kanssa on ehdottoman tärkeää.

Edelliseen vuoteen verrattuna tarkastuslautakunnan tietojen mukaan henkilöstön lisääminen ja toimien tarkentamiset mm. kiinteistöpäällikön toimen myötä on auttanut työssäjaksamisessa. Tämä näkyy toivottavasti jatkossa nopeampana ja joustavampana asioiden käsittelynä. Lisäksi kiinteistöjen huoltoluokitus ja kuntokartoitus tulee oletettavasti tarkentamaan tulevien kunnostus- ja muutostöiden aikatauluja ja talousarvioita.

Lisäksi tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota sujuvaan yhteistyöhön sivistystoimen kanssa sisäilmaan ja muihin koulukiinteistön haasteisiin liittyvissä kysymyksissä.

5. Kunnanhallitus ja keskushallinto

Kunnanhallitus valmistelee ja toimeenpanee valtuuston päätökset sekä valvoo kunnan etua, laillisuutta ja edustaa kuntaa sen puhevallan käyttäjänä. Kunnanjohtaja puolestaan johtaa kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja toimintaa kunnanhallituksen alaisuudessa, ja hänellä on oikeus käyttää puhevaltaa sen puolesta sekä saada tarvittavia tietoja kunnan viranomaisilta, ellei salassapitosäännökset sitä estä.

Tarkastuslautakunta on huolissaan selkeästä muutoksesta aikaisempiin vuosiin liittyen henkilöstön jaksamiseen ja sairaspotilaiden määrään. Lautakunnan saamien tietojen mukaan aikaisempina vuosina vastaavia ongelmia ei ole ainakaan havaittu, mutta 2024 tilanne on muuttunut merkittävästi. Lautakunta kysyy, johtuuko muutos esimerkiksi tilanteen paremmasta seurannasta tai onko työyhteisön hyvinvoinnissa ongelmia? Lisäksi kysymme, onko varhaisen tuen malliin ja työterveysneuvotteluihin liittyvät prosessit riittävän selkeitä?

Kunnanvaltuustossa tehtyjen aloitteiden, pöytäkirjojen ja varsinaisten päätösten toimeenpanossa on ollut puutteita. Tarkastuslautakunta kysyykin, olisiko tehtyjen valtuustoaloitteiden ja muiden päätösten käsittelyvaiheita ja konkreettisia vaikutuksia syytä seurata tarkemmin esimerkiksi kunnanvaltuuston kokousten yhteydessä. Lisäksi lautakunta haluaa kiinnittää huomiota eri vaikuttamistoimielinten pöytäkirjojen saatavuuteen ja nähtävillä oloon, samoin kuin julkisesti saatavilla olevien pöytäkirjojen liitteiden puuttumiseen. Tällaisten tietojen helppo saatavuus osallistaa kuntalaisia päätöksentekoon ja tekee kunnan toiminnasta avoimempaa.

Lisäksi tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota luottamushenkilöille tarjottavan tiedon tarkkuuteen. Luottamushenkilöt tekevät päätökset annettujen tietojen perusteella, jolloin esitettyjen arvioidenkin tarkkuus on äärimmäisen tärkeää ja arvioiden epävarmuus olisi hyvä tuoda selkeästi esille. Esimerkiksi vuoden 2024 talousarvion mukaan kunnan taloustilanne olisi merkittävästi heikompi kuin tilinpäätöksestä selviää, joka on vaikuttanut mm. lautakuntien talousarvioiden laatimiseen.

Tarkastuslautakunta kysyy myös, onko keskushallinnon ja yhteistyötahojen, kuten hyvinvointialueen ja tytäryhtiöiden, yhteistyö riittävällä tasolla vai olisiko esimerkiksi omistajaohjausta syytä tarkentaa? Hyvinvointialueen palveluiden saatavuus etenkin ympäristövahinkojen torjunnan osalta on heikentynyt. Lisäksi keskustelu hyvinvointialueen kiinteistöjen käyttöasteesta ja mahdollisesta jatkosuunnitelmasta kunnan kanssa vaikuttaa puuttuvan. Kunnan tytäryhtiöistä sekä Sievin Teollisuuspuisto että Sievin Jussi ovat haastavassa taloudellisessa tilanteessa ja lautakunta haluaakin nostaa esille mahdolliset taloudelliset riskit Sievin kunnalle.

Haasteellisista tilanteista huolimatta Sievin kunnan viranhaltijat ja työntekijät ovat suoriutuneet työtehtävistään pääasiassa kuitenkin hyvin. Lautakunta haluaakin kiittää kunnan työntekijöitä ja vastuuhenkilöitä, jotka osaltaan varmistavat, että sieviläisten arki toimii kuten pitääkin.